



Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 518
Chủ nhật
Ngày 3 - 12 - 2017

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

Đi đến tận cùng vấn đề đại biểu chất vấn

(Xem trang 2)



Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long, địa chỉ số 102, đường Quang Trung (thành phố Thái Bình).

Ngọt bù củ ấu



Trang 5

QUỲNH CHÂU VẠN LÝ...



Trang 6

Nhớ mái trường tuổi 60

(Xem trang 4)



CẦU BÒ QUA PHỐ



Trang 7

GIỮA HAI KỲ HỌP

Đi đến tận cùng vấn đề đại biểu chất vấn

■ MẠNH CƯỜNG - TRUNG HIẾU

Bitexco Nam Long - bao giờ hết “bức tử” người dân?

Bụi mùn của phủ kín nhà cửa, cây cối cùng với tiếng ồn của máy móc cả ngày, mùi sơn độc hại lan tỏa trong không khí, nước thải chua qua xử lý chảy cùng đường ống dẫn nước của các hộ dân gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng, ảnh hưởng đến đời sống hàng trăm hộ dân sống xung quanh. Đó là thực trạng diễn ra nhiều năm nay tại tổ 10, 11, 12 phường Trần Hưng Đạo (thành phố Thái Bình). Theo người dân nơi đây thì thủ phạm gây nên tình trạng này là do hoạt động sản xuất gỗ của Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long, địa chỉ số 102, phường Quang Trung (thành phố Thái Bình).



Hoạt động sản xuất gỗ của Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng.



Đã lắp tới 2 lần cửa kính nhưng cửa nhà bà Phạm Thị Huệ, tổ 12, phường Trần Hưng Đạo (thành phố Thái Bình) vẫn bám đầy bụi.



Dù đã dùng lưới để ngăn nhưng bụi từ Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long bám đầy trên bình nước của gia đình người dân sống gần đó.

Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long được UBND tỉnh cho thuê 10.775m² đất để sử dụng vào mục đích làm kho bông, xơ, sợi và kinh doanh thương mại tổng hợp. Tuy nhiên, từ năm 2010 đến nay, Công ty đã sử dụng toàn bộ nhà xưởng trên diện tích đó để sản xuất đồ gỗ gây ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng đến cuộc sống của hàng trăm hộ dân phường Trần Hưng Đạo khiến người dân rất bức xúc, kiến nghị nhiều lần. Ông Vũ Tiến Đăng, tổ 11, phường Trần Hưng Đạo cho biết: Từ ngày Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long sản xuất đồ gỗ, cuộc sống của gia đình bị đảo lộn. Máy móc hoạt động âm âm liên tục từ 7 giờ sáng tới 8 - 9 giờ tối làm nhiều người dân thường xuyên mất ngủ. Quần áo phơi ngoài hiên, trên tum và hệ thống cửa đều bị bụi bám đầy. Nhà nào cũng đóng kín cửa mà bụi và tiếng ồn vẫn lọt vào. Chúng tôi đã nhiều lần kiến nghị với các cấp, các ngành và cả Công ty dừng hoạt động sản xuất gỗ, nhưng bao năm nay tình trạng này vẫn chưa được giải quyết.

Trước phản ánh của cử tri về việc Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long gây ô nhiễm môi trường, tại kỳ họp thứ tư

HĐND tỉnh khóa XVI, đại biểu HĐND tỉnh đã chất vấn ông Trần Ngọc Tuấn, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường về trách nhiệm của Sở và giải pháp khắc phục. Ông cho biết: Trước hành vi sử dụng đất không đúng mục đích của Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long, năm 2012, Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường lập biên bản, xử phạt hành chính 20 triệu đồng và yêu cầu Công ty sử dụng đất đúng mục đích cho thuê của UBND tỉnh. Việc Công ty hoạt động sản xuất gỗ không đúng mục đích cho thuê đất của UBND tỉnh, không có thủ tục hành chính về môi trường, phát sinh bụi, tiếng ồn dẫn đến khiếu kiện của công dân khu vực xung quanh từ năm 2010 đến nay. Sở Tài nguyên và Môi trường nhiều lần chủ trì phối hợp với các sở, ngành, địa phương liên quan kiểm tra, có báo cáo UBND tỉnh và yêu cầu Công ty di chuyển dây chuyền sản xuất gỗ ra khỏi khu đất trên, đưa nhà đất vào sử dụng đúng mục đích theo quyết định cho thuê đất của UBND tỉnh.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh về việc chỉ đạo giải quyết, trả lời ý kiến, kiến nghị của cử tri trước và sau kỳ

họp thứ ba HĐND tỉnh khóa XVI, ngày 4/5/2017, Sở Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp với chính quyền địa phương kiểm tra việc chấp hành pháp luật về bảo vệ môi trường đối với Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long phát hiện Công ty có sai phạm và lập biên bản xử phạt Công ty vì hành vi: Gây tiếng ồn vượt quy chuẩn kỹ thuật cho phép, xả nước thải vượt quy chuẩn về chất từ 1,5 đến dưới 3 lần vào môi trường, tổng tiền phạt trên 35 triệu đồng.

Tổng cục Môi trường (Bộ Tài nguyên và Môi trường) cũng đã tiến hành thanh tra và yêu cầu Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long dừng ngay hoạt động sản xuất gỗ khi không được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền cho phép đối với điểm sử dụng đất tại số 102, phố Quang Trung; đồng thời xử phạt Công ty về hành vi không có bản cam kết về bảo vệ môi trường. Trước những vi phạm của Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long, UBND tỉnh đã có văn bản chỉ đạo Công ty di chuyển dây chuyền sản xuất gỗ, giao Sở Tài nguyên và Môi trường lập hồ sơ trình UBND tỉnh quyết định thu hồi đất theo quy định của pháp luật.

Ông Nguyễn Văn Đức, Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường thành phố Thái Bình



Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long đã nhiều năm qua, không hợp tác, không thực hiện các quyết định của UBND tỉnh, vẫn tiếp tục hoạt động sản xuất gây

ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng đến sức khỏe khiến nhân dân bức xúc, kiến nghị nhiều lần. Thành phố đề nghị, tỉnh chỉ đạo các ngành liên quan có biện pháp cưỡng chế, yêu cầu Công ty dừng hoạt động sản xuất gỗ, chuyển ra khỏi khu dân cư để bảo đảm đời sống cho nhân dân sống xung quanh.

Bà Phạm Thị Huệ, Bí thư Chi bộ tổ 12, phường Trần Hưng Đạo (thành phố Thái Bình)



Tổ 12, phường Trần Hưng Đạo có 62 hộ dân thì có tới 35 hộ nhiều năm nay bị ảnh hưởng bởi tiếng ồn, bụi, mùi sơn từ Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long. Người

dân chịu khổ bao nhiêu lâu, vô cùng bức xúc, đã nhiều lần kiến nghị nhưng chưa thấy Công ty khắc phục. Chỉ mong các cấp, các ngành vào cuộc “giải cứu” người dân khỏi nỗi khổ này, có như vậy niềm tin của nhân dân với Đảng, chính quyền mới được củng cố.

Bà Đào Thị My, tổ 11, phường Trần Hưng Đạo (thành phố Thái Bình)



Nhiều năm nay, gần 100 hộ dân của tổ 11, phường Trần Hưng Đạo bị ảnh hưởng bởi tiếng ồn, bụi, mùi sơn và nước thải độc hại do Công ty Cổ phần Bitexco Nam

Long hoạt động sản xuất gỗ trái phép gây ra. Đề nghị các cấp, các ngành liên quan vào cuộc quyết liệt, đóng cửa nhà máy sản xuất gỗ tại phường Quang Trung.



Được biết, từ năm 2010 đến nay, Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long nhiều lần có văn bản cam kết về việc di chuyển dây chuyền sản xuất gỗ ra địa điểm khác; đã dự họp với dân, nhiều lần cũng hứa và cam kết hết năm 2015 sẽ di dời hoạt động sản xuất gỗ ra địa điểm khác. Song đến nay, cả chỉ đạo của UBND tỉnh và lời hứa của mình, Công ty đều không thực hiện. Vì thế, mong muốn chính đáng của hàng trăm hộ dân sống gần khu vực sản xuất của doanh nghiệp nhiều năm qua không được giải quyết, đồng nghĩa với việc hàng ngày người dân vẫn tiếp tục bị Công ty “bức tử” bởi ô nhiễm bụi bẩn và tiếng ồn.

Cũng theo ông Trần Ngọc Tuấn: Để xử lý hành vi vi phạm về sử dụng đất không đúng mục đích của Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long, giải quyết dứt điểm kiến nghị của nhân dân, Sở Tài nguyên và Môi trường đã hoàn thiện hồ sơ thu hồi đất do vi phạm của Công ty, đề nghị UBND tỉnh tháo gỡ một số khó khăn, vướng mắc về thủ tục pháp lý, làm căn cứ để Sở hoàn thiện hồ sơ, trình UBND tỉnh thu hồi đất của Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long tại số 102, phố Quang Trung theo quy định của Luật Đất đai.

CÔNG TRÌNH CHỢ THUẬN VI

5 năm chưa giải phóng xong mặt bằng

■ BÁ NGỌC

Được xây dựng cách đây gần 1 thế kỷ, chợ Thuận Vi, xã Bách Thuận (Vũ Thư) đã xuống cấp trầm trọng từ nhiều năm trước. Thế nhưng, dự án xây dựng mới chợ Thuận Vi đã triển khai 5 năm đến nay vẫn chưa hoàn thành giải phóng mặt bằng.



Được xây dựng từ gần 1 thế kỷ trước, chợ Thuận Vi đã xuống cấp nghiêm trọng, không an toàn cho người dân khi họp chợ.

Chợ Thuận Vi được xây dựng năm 1928 trên địa bàn thôn Chiến Thắng, hiện nay chợ có diện tích trên 4.000m², thu hút khoảng 200 hộ kinh doanh cố định và khoảng 100 hộ kinh doanh không thường xuyên. Nếu các chợ khác thường họp theo phiên thì chợ Thuận Vi họp tất cả các buổi sáng trong năm và mang đặc thù rất riêng của chợ truyền thống ở các làng quê như thời gian họp chợ chỉ kéo dài khoảng 2 - 3 tiếng, chợ bày bán chủ yếu các mặt hàng thực phẩm, quà bánh, nông sản phục vụ nhu cầu tiêu dùng thiết yếu của nhân dân. Tuy chợ nhỏ nhưng hàng ngày thu hút lượng khách khá đông. Do được xây dựng từ gần 100 năm trước, trải qua nhiều thăng trầm lịch sử nên đến nay chợ Thuận Vi đã xuống cấp nghiêm trọng: phần tường của các lán chợ bị mục, lớp vữa đã bong tróc gần hết, tro lại phần gạch đã mòn mục, mái ngói hầu hết bị sứt, chợ chật hẹp, thiếu các công trình phụ trợ...

Ông Nguyễn Kim Sáu, Phó Chủ tịch UBND xã Bách Thuận cho biết: Để đáp ứng nhu cầu giao thương, họp chợ của nhân dân, tháng 3/2012, cấp có thẩm quyền đã cấp giấy chứng nhận đầu tư cho Công ty TNHH Tuấn Vang thuê đất trong thời hạn 50 năm để xây dựng chợ Thuận Vi, tuy nhiên chưa có văn bản bàn giao đất tại thực địa. Thời điểm tháng 6/2013, mặc dù chưa có

giấy phép xây dựng, chưa được bàn giao mặt bằng nhưng Công ty TNHH Tuấn Vang vẫn tự ý xây dựng nhiều hạng mục công trình không có trong bản vẽ quy hoạch tổng mặt bằng xây dựng như công trình nhà mái bằng 1 tầng diện tích 120m², 2 khu nhà mái tôn, cột bê tông có tổng diện tích 275m², công trình nhà vệ sinh, 11 trụ móng ki-ốt dây mặt đường. Việc Công ty TNHH Tuấn Vang thi công xây dựng khi chưa được bàn giao mặt bằng tại thực địa, chưa đủ điều kiện khởi công xây dựng công trình, xây dựng không đúng thiết kế, không tuân thủ các quy định của pháp luật trong việc đầu tư xây

chợ đã gây bức xúc cho nhiều hộ kinh doanh, người dân. Bắt đầu từ đây, nhiều mâu thuẫn phát sinh giữa hộ kinh doanh tại chợ với doanh nghiệp về việc xây dựng chợ, gây phức tạp tình hình an ninh trật tự tại xã Bách Thuận nhiều năm qua.

Ông Tô Thế Hệ, Trưởng phòng Kinh tế - Hạ tầng huyện Vũ Thư cho biết: Sau phản ứng của hộ kinh doanh và nhân dân, đoàn thanh tra của UBND huyện Vũ Thư, Thanh tra Sở Xây dựng đã vào cuộc thanh tra và kết luận chỉ rõ vi phạm, biện pháp khắc phục trong xây dựng chợ của Công ty TNHH Tuấn Vang. Thời gian qua, để tạo sự



Công trình nhà mái bằng diện tích 120m² được Công ty TNHH Tuấn Vang xây dựng năm 2013 không có trong bản vẽ quy hoạch.

Ông Nguyễn Văn Mai, Chủ tịch UBND xã Bách Thuận



Thực hiện chỉ đạo của các cấp, địa phương rất tích cực tuyên truyền, vận động các hộ kinh doanh tại chợ đồng ý nhận đền bù, giải phóng mặt bằng để tạo điều kiện cho doanh nghiệp tiếp tục xây dựng chợ theo đúng quy định của pháp luật. Chúng tôi cũng đôn đốc để doanh nghiệp sắp xếp chỗ ngồi kinh doanh tạm thời cho bà con. Xã Bách Thuận rất mong muốn tỉnh, huyện tăng cường công tác quản lý, chỉ đạo doanh nghiệp tiếp thu ý kiến, điều chỉnh bảo đảm chợ xây xong phải khai thác có hiệu quả, tạo được sự đồng thuận của người dân, bảo đảm an ninh trật tự tại địa phương.

Bà Nguyễn Thị Thành, kinh doanh thực phẩm tại chợ Thuận Vi



Mỗi mùa mưa, bão, cả người buôn bán và người dân mua sắm đều vất vả và lo lắng vì chợ có thể đổ sập bất cứ lúc nào. Chúng tôi rất mong xây dựng chợ mới, làm sao khang trang, đồng bộ về mọi mặt như sạp hàng xây chắc chắn, có hệ thống điện, nước, chỗ để xe, công trình vệ sinh nhưng đồng thời cũng phải phù hợp với mô hình chợ ở nông thôn, tiết kiệm chi phí đầu tư và thuận lợi cho việc kinh doanh của bà con.

Ông Trịnh Xuân Mạnh, người dân xã Bách Thuận



Tôi cho rằng chợ Thuận Vi là chợ nông thôn, vì vậy khi xây dựng, nhà đầu tư, chính quyền, cơ quan chức năng có thẩm quyền các cấp cần quan tâm đến tập quán, nhu cầu trao đổi, mua bán hàng hóa tại chợ của người dân vùng nông thôn, từ đó thiết kế, xây dựng chợ sao cho phù hợp, tránh trường hợp giống nhiều chợ nông thôn các nơi khác, xây dựng to đẹp, khang trang nhưng lại không có người đến họp.

đồng thuận của người dân và tạo thuận lợi cho doanh nghiệp, Phòng Kinh tế - Hạ tầng đã phối hợp chặt chẽ với Trung tâm Phát triển quỹ đất huyện, UBND xã Bách Thuận tổ chức nhiều cuộc đối thoại giữa hộ kinh doanh và chủ đầu tư xây dựng chợ; công khai và tuyên truyền, vận động, giải thích để bà con hiểu về quy hoạch xây dựng chợ Thuận Vi theo hướng hiện đại nhưng vẫn bảo đảm hình thức chợ dân sinh truyền thống, kinh doanh thuận lợi. Đối với Công ty TNHH Tuấn Vang, các cơ quan có liên quan sẽ cần phải tăng cường giám sát, kiểm tra, quản lý việc thực hiện đầu tư xây dựng theo quy

định của pháp luật, tạo niềm tin cho nhân dân khi chủ đầu tư thi công xây dựng chợ.

Đến nay đã có 90% số hộ kinh doanh tại chợ đồng thuận, các cấp, các ngành sẽ tiếp tục phối hợp vận động một số hộ còn lại nhằm khẩn trương giải phóng mặt bằng, bàn giao đất cho doanh nghiệp. Chỉ khi 100% số hộ đồng thuận thì dự án xây dựng chợ Thuận Vi mới được triển khai, góp phần bảo đảm an toàn và thuận lợi hơn cho người dân, hộ kinh doanh. Đặc biệt, hoàn thành xây dựng chợ là một trong các tiêu chí để Bách Thuận về đích xã nông thôn mới năm 2018.



Rác thải tại chợ Thuận Vi chưa được quan tâm xử lý.

Nhớ mái trường tuổi 60

■ Nhà giáo ưu tú ĐÀO VĨNH
Nguyên Bí thư Chi bộ, Hiệu trưởng nhà trường



Cô và trò Trường THPT Lê Quý Đôn tham quan phòng truyền thống.

Cuối tháng 10/2017, Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức kỷ niệm 60 năm phát triển sự nghiệp giáo dục THPT tỉnh nhà mà điểm khởi đầu của phong trào là sự ra đời của Trường Phổ thông cấp 3 Thái Bình, nay là Trường THPT Lê Quý Đôn. Nhà giáo ưu tú Đặng Phương Bắc, Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo đã khẳng định vị trí hàng đầu nhiều năm của mái trường này trong quá trình phát triển sự nghiệp giáo dục của tỉnh. Từ nơi đây ra đi nhiều thầy giáo trở thành cán bộ chủ chốt các trường THPT, cơ quan quản lý giáo dục, chuyên viên giáo dục tài năng trong và ngoài tỉnh như các thầy giáo Hoàng Hữu Thành, Lê Cừ, Phạm Ngọc Đăng, Bùi Tấn, Phí Văn Huê, Nguyễn Văn Phang, Nguyễn Thế Văn, Nguyễn Gia Cốc, Dương Tất Tố.

Nhiều người được Nhà nước vinh danh nhà giáo ưu tú như các thầy giáo Nguyễn Văn Thiệu, Đặng Thuyền, Nguyễn Mạnh Ngọc, Nguyễn Văn Ngọc... Còn các thế hệ học sinh rời trường đi khắp muôn phương tiến thân lập nghiệp đã đóng góp tích cực cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Một số được giao trọng trách chủ chốt trong các cơ quan đảng, nhà nước, lực lượng vũ trang như: nguyên Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Pháp chế của Quốc hội Nguyễn Đức Khiển; Tổng thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Nguyễn Hạnh Phúc; Phó Bí thư thường trực Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh Đặng Trọng Thăng; Phó Chủ nhiệm Tổng cục Hậu cần, Bộ Quốc phòng, Thiếu tướng Đỗ Năng Tĩnh... Một số trở thành nhà khoa học như Giáo sư, Tiến sĩ Hoàng

Xuân Phú; Nhà giáo ưu tú, Tiến sĩ Vũ Thị Lan... Đặc biệt, trong sự nghiệp chống xâm lược, các thầy, trò ra đi cứu nước có một số là liệt sĩ. Hiện nay, tại phòng tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhà bác học Lê Quý Đôn có bàn thờ riêng các thầy cô công tác ở Trường từ khi thành lập đến nay đã qua đời cùng học sinh các thế hệ được công nhận là liệt sĩ do Hội Cựu giáo chức cùng cựu học sinh góp công tạo dựng, coi như món quà tâm linh thể hiện nghĩa cử tri ân người đã khuất. Nhân dịp Trường vào tuổi 60, chiêm ngưỡng không gian hoành tráng của ngôi trường đang phấn đấu hiện đại hóa cơ sở vật chất và xây dựng nên nếp dạy học mới mang phong cách Lê Quý Đôn, thầy, trò cũng không thể quên được mái trường xa xưa ấy. Đó là mái nhà cấp bốn xen lẫn nhà

tầng thấp bé và sân trường lầy lội sau mỗi trận mưa. Đặc biệt là những ngày ác liệt nhất của cuộc kháng chiến chống Mỹ, Trường bị bom cây xối. Ở nơi sơ tán, lớp chia nhỏ, thầy, trò cùng ôn thi tốt nghiệp bên cạnh hầm kèo chữ A hoặc trong lớp học nửa chìm nửa nổi. Ngay khi ở trường cũ các buổi tối ôn thi tập trung học sinh dùng đèn dầu hỏa mỗi người một cái thấp sáng học bài và khi cần thì đồng loạt tắt luôn để bảo đảm an toàn. Trong những ngày tháng khó quên ấy, theo tiếng gọi của Tổ quốc, tất cả cho giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, lệnh nhập ngũ tiếp nối nhau về trường, các lớp vắng dần học sinh nam. Không chỉ trò mà các thầy cũng lên đường làm nghĩa vụ quân sự. Những buổi tiễn đưa các thầy Võ Khắc Đôn, Nguyễn Hữu Ty, Nguyễn Bá Côn cùng học sinh về đơn vị nặng tình đồng nghiệp, nghĩa thầy trò xao xuyến, bồi hồi. Cũng ở nơi đây, sau hơn 30 năm xây dựng mà thầy hiệu trưởng chưa có phòng làm việc riêng vì cần nhường chỗ cho lớp học. Chỉ có một nơi vừa là phòng truyền thống vừa là phòng khách, phòng họp lãnh đạo và điểm trực của cán bộ quản lý. Làm việc từ 6 giờ 30 phút sáng đến 6 giờ chiều người trực nghỉ trưa trên ghế băng nan vì trường học hai ca trong ngày. Đúng là "Tất cả vì học sinh thân yêu".

Tính đến mốc tuổi 50, Trường vinh dự được tặng 4 Huân chương Lao động và Huân chương Độc lập. Những phần thưởng cao quý ấy chứng minh rằng suốt chiều dài lịch sử xây dựng và phát triển Trường đã xứng với danh hiệu đơn vị xuất sắc và nhiều năm là lá cờ đầu của phong trào giáo dục THPT Thái Bình, sánh cùng các đơn vị điển hình tiên tiến tỉnh bạn như Lê Hồng Phong (Nam Định), Lam Sơn (Thanh Hóa), Hùng Vương (Phụ Thọ)...

Với tôi, kể từ khi mới về Trường làm giáo viên đứng lớp rồi sau đó làm cán bộ quản lý đã trụ ở nơi đây liên tục hơn một phần tư thế kỷ. Ngay cả khi phong trào ở đỉnh cao, cán bộ quản lý chúng tôi đều ý thức rằng trong xu thế phát triển chung sự chuyển đổi vị trí cao nhất từ đơn vị này sang đơn vị khác là chuyện bình thường, nhưng điều khẳng định là không thể để đơn vị mình rớt khỏi tốp đầu của cuộc đua. Từ khi kế nhiệm thầy hiệu trưởng Vũ Huy Hồi đến khi bàn giao nhiệm vụ cho thầy hiệu trưởng Nguyễn Đình Ruật để về hưu, tôi đã làm được điều đó. Rất mong nhà trường phấn đấu giữ lấy và phát huy truyền thống tốt đẹp này. Đó là tâm nguyện của đông đảo cựu giáo chức và cựu học sinh đối với mái trường THPT Lê Quý Đôn yêu thương.



▲ Học sinh Trường THPT Lê Quý Đôn trong giờ học.

◀ Học sinh Trường THPT Lê Quý Đôn với ngày hội sách.



Ngọt bùi củ ấu

■ LƯU NGÂN

Gắn với tuổi thơ của biết bao người, củ ấu với vẻ ngoài không đẹp đẽ, không hương vị cao sang song lại là món ăn dân dã được nhiều người ưa thích.

Món ăn dân dã

Không khó để tìm mua củ ấu ở bất kỳ thời điểm nào trong năm bên ven đường quốc lộ, nhưng quây quần bên ổ ấu nóng ngút khói giữa tiết trời se lạnh, cảm nhận vị ngọt, bùi xen lẫn vị nồng của bùn có lẽ sẽ chẳng ai quên được. Từ tháng 8 đến tháng 11, 12 âm lịch là mùa thu hoạch ấu. Ấu không được trồng phổ biến vì thế với nhiều người, bắt gặp củ ấu như gặp được một thứ đặc sản, với nhiều tò mò thú vị. Với tôi, ấu là cả một trời kỷ niệm, gắn với ký ức tuổi thơ đẹp đẽ.

Quê tôi, ấu được trồng ở sông, ao hay những ruộng trũng, bùn lầy khó cấy lúa là loại ấu gai. Ấu trồng bằng củ hoặc cấy cây, thường vào tháng 4, tháng 5 âm lịch, khi tiết trời ấm áp.

Ấu không mọc quá sâu mà chỉ nổi bông bênh trên mặt ruộng, lá ấu mọc thành từng chùm, nở kín ruộng. Thích thú nhất với lũ trẻ chúng tôi là được xem thời kỳ ấu ra củ, mỗi gốc ấu ra từ 5 - 7 củ, củ ra ở kẽ lá. Nhấc cây ấu lên thấy lúc nhúc củ bé như những con ốc bám vào gốc. Có củ ấu mọc ngược, trôi trên mặt nước, chúng tôi được thấy củ ấu lớn từng ngày. Ngày thu hoạch ấu, người dân tập nập đi mò. Bây giờ, người dân dùng thuyền, lướt trên mặt nước thành từng luống để vật ấu. Củ ấu già, đen thui với hai sừng cong lên, tụi trẻ chúng tôi thường ví như chiếc sừng trâu.

Là thứ quà ăn vặt, không để ăn no mà để thưởng thức, ấu thường luộc ăn tươi, mang

nguyên vẹn vị ngọt bùi. Ăn hết rồi ấu, miệng và tay đều đen nhem. Lũ trẻ chúng tôi thường chọn những củ ấu già, vỏ căng mọng nhất, khéo léo khoét hết ruột để làm sáo. Chợ quê mùa ấu đông vui hơn hẳn, người dân mua ấu về luộc cho con trẻ như món quà đơn sơ, ngọt lành; gửi cho nơi xa như một đặc sản nơi thôn dã.

Là kẻ sinh nhai của nhiều nông dân

Không chỉ là một món ăn chơi, ấu mang lại cho nhiều người cuộc sống khá khá nhờ dễ trồng, không tốn nhiều chi phí mà không phải lo đầu ra. Ở Thái Bình, ấu được trồng rải rác ở các huyện Quỳnh Phụ, Hưng Hà, Thái Thụy, Kiến Xương. Thôn Hoàng Xá, xã Quỳnh Châu

(Quỳnh Phụ) hiện có khoảng 20 mẫu ao, ruộng được trồng ấu. Theo những người trồng ấu nơi đây, một sào ấu cho thu nhập gấp 6 - 7 lần cấy lúa. Với 5 sào trồng ấu, đến nay, bà Lưu Thị Yến đã thu hoạch được khoảng 2,5 tấn củ, dự kiến đến hết vụ còn thu thêm khoảng 0,5 tấn nữa. Với giá bán buôn 10.000 đồng/kg, trừ mọi chi phí bà Yến đã bỏ túi 20 triệu đồng.

Gắn bó với cây ấu từ 20 năm nay, ông Nguyễn Văn Khánh là người tiên phong đưa cây ấu thành cây trồng chính phát triển kinh tế ở thôn Hoàng Xá. Hiện ông đang trồng 2 mẫu ấu. Ông Khánh cho biết: Ấu là cây dễ trồng, đầu tư chi phí thấp nhưng không phải lo thị trường tiêu thụ, giá bán ổn định. Năm nay, do mưa nhiều nên cây ấu phát triển tốt, kéo dài thời gian thu hoạch. Trung bình ấu cho thu hoạch từ 6 - 8 lứa, mỗi lứa cách nhau 15 - 20 ngày tùy thuộc vào

cách chăm bón. Mỗi sào cho từ 6 - 8 tạ ấu. Giá ấu phụ thuộc theo giá thóc gạo, nhưng thường duy trì từ 7.000 - 10.000 đồng/kg.

Không chỉ bán củ ấu, ông Khánh còn thành công trong việc tự sản xuất ấu giống vừa phục vụ cho gia đình vừa xuất bán cho bà con trong thôn; các huyện Hưng Hà, Thái Thụy, các tỉnh Hải Dương, Hưng Yên cũng về lấy ấu giống của ông. Từ cây ấu, mỗi năm ông Khánh thu về trên 100 triệu đồng.

*Thân em như củ ấu gai
Ruột trong thì trắng, vỏ ngoài thì đen*

*Ai ơi nếm thử mà xem
Nếm ra mới biết rằng em ngọt bùi*

Củ ấu dường như cũng như những người nông dân với vẻ ngoài khắc khổ nhưng chứa tấm lòng bao dung, thuận hậu. Năm nay, ấu còn mang đến cho nhiều người dân "ngọt bùi" bởi một vụ được mùa, được giá.



Người dân thôn Hoàng Xá, xã Quỳnh Châu (Quỳnh Phụ) thu hoạch ấu.



Ông Nguyễn Văn Khánh là người tiên phong đưa cây ấu thành cây trồng chính phát triển kinh tế ở thôn Hoàng Xá, xã Quỳnh Châu (Quỳnh Phụ).

QUỲNH CHÂU VẠN LÝ...

■ QUANG VIỆN

Các nhà nghiên cứu về di sản văn hóa Hán - Nôm ở tỉnh ta và văn học Việt Nam ở nước ta có chung nhận xét: Truyện Kiều của đại thi hào Nguyễn Du được viết bằng chữ Nôm là kiệt tác của văn học Việt Nam nhưng xét ở khía cạnh đời thực thì vẫn còn thua thơ chữ Hán của chính ông. Minh chứng cho nhận xét trên là nhiều bài thơ chữ Hán mà Nguyễn Du viết trong giai đoạn “mười năm gió bụi” phiêu bạt ở quê vợ làng Hải An, ấp Quỳnh Châu, huyện Quỳnh Côi, trấn Sơn Nam (nay là xã Quỳnh Nguyên, huyện Quỳnh Phụ) mà tiêu biểu là tập thơ Thanh Hiên tiên hậu tập, Bắc hành tạp lục, Nam trung tạp ngâm, trong đó có những bài thơ ai oán như Trệ khách, Quỳnh Hải nguyên tiêu, Sơn cư mạn hứng, Tụ thán, Khất thực, Văn tế thập loại chúng sinh...



Đất và người Quỳnh Hải đã góp phần giúp Nguyễn Du trở thành nhà thơ vĩ đại của dân tộc và Truyện Kiều trở thành kiệt tác.

Bên lề lớp tập huấn “Nâng cao trình độ nhận thức lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật”, Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Thế Kỷ, Ủy viên Trung ương Đảng, Tổng giám đốc Đài Tiếng nói Việt Nam, Chủ tịch Hội đồng Lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật trung ương có trao đổi ngắn với tôi: Những người yêu thích Truyện Kiều đều có chung một cảm nhận là còn tiếng Việt thì còn được đọc Truyện Kiều và Truyện Kiều còn thì tiếng Việt vẫn trong sáng và tồn tại... Nhưng hầu hết người yêu thích Truyện Kiều lại ít biết đến “thập tải đoạn trường” của đại thi hào Nguyễn Du, nhà thơ gọi đó là “mười năm gió bụi” (1786 - 1796) khi phải sống một cuộc đời cơ cực, đói khổ, “tam sinh tích bệnh bán vô dược” (ba năm ốm không có tiền mua thuốc) lúc lánh nạn ở quê vợ và chính trong nỗi thống khổ ấy mà những vần thơ lay động đất trời đã được viết nên thành kiệt tác.

Theo các nguồn khảo luận thì Nguyễn Du được sinh ra trong danh gia vọng tộc, phú quý bậc nhất cuối đời vua Lê chúa Trịnh ở ngay Hoàng thành Thăng Long. Cha ông là Tế tướng Nguyễn Nghiễm. Ở kinh thành, dinh cơ nhà Nguyễn Nghiễm tầng tầng lớp lớp, người ăn kẻ ở, ngựa xe,

võng lọng vào ra suốt ngày. Cuộc sống đoàn viên tưởng tượng tôn nào ngờ biến cố lớn đổ ập xuống khiến gia đình họ Nguyễn tan nát. Sau khi Tế tướng Nguyễn Nghiễm mất, ba năm sau, thân mẫu Nguyễn Du cũng theo tiên tổ về trời. Nguyễn Du trở thành đứa trẻ mồ côi cả cha lẫn mẹ năm mười ba tuổi. Không biết nương nhờ nơi đâu buộc ông phải tìm đến người anh cả cùng cha khác mẹ là Quận công Nguyễn Khản. Vạn nước điều linh cộng thêm biến cố gia đình, Nguyễn Khản đột tử đã xô đẩy cuộc đời nhà thơ vào cảnh phong ba bão táp khiến ông phải lang bạt kỳ hồ trong cảnh nghèo khổ một thời gian dài. May thay, làng quê nghèo Hải An, ấp Quỳnh Châu lại đang rộng đôi tay đón hàn sĩ. Bối cảnh lịch sử năm 1786, Nguyễn Huệ dấy binh, đem quân ra Bắc lấy cờ phỉ Lê diệt Trịnh. Quan lại trung thành với nhà Lê vô cùng lo sợ nhưng nhiều người lại không muốn hợp tác với nhà Tây Sơn. Trong cơn loạn ly ấy, quan quân họ tộc chúa Trịnh phiêu bạt khắp nơi. Nguyễn Du thừa đó còn là tập ấm (con nuôi) của một vị quan vô tự (không có con trai nối dõi) ở Thái Nguyên, giữ một chức võ quan rất nhỏ của triều đình nên chưa hiểu thấu nhà Tây Sơn mà trong lòng vẫn

hướng về Lê triều nên cũng phải lánh nạn về sống tại quê vợ làng Hải An, ấp Quỳnh Châu từ 1786 - 1796. Ông về ở nhờ nhà anh vợ là Đoàn Nguyễn Tuấn và để giấu thân phận, ông cải trang thành một nông gia thuần phác, cố gắng hòa nhập cuộc sống thôn quê chờ ngày tái xuất. Mười năm gió bụi ở chốn quê nghèo ấy đã cho nhà thơ một vốn sống đời thực vô cùng phong phú có tác động không nhỏ đến cuộc đời và sự nghiệp sáng tác văn học của Nguyễn Du, đặc biệt cuộc sống cơ hàn của kẻ chạy loạn mang thân phận làm khách của nhà thơ đã ảnh hưởng mạnh đến những tác phẩm quan trọng như Truyện Kiều và thơ chữ Hán của ông. Nhưng, cũng chính trong nỗi gian lao đó, đất và tình người ở quê nghèo Hải An đã góp phần tích cực làm nổi danh bậc hàn sĩ, giúp ông trở thành nhà thơ vĩ đại của dân tộc và Truyện Kiều trở thành kiệt tác. Tạp chí Hán Nôm số 4 (113) phát hành năm 2012 có đăng bài chuyên luận của nhà nghiên cứu Hán Nôm Nguyễn Tiến Đoàn (quê làng Động Trung, xã Vũ Quý, huyện Kiến Xương), ông đã đưa ra nhiều tư liệu quý trong đó có tư liệu chứng minh trước khi về Hà Tĩnh lập nghiệp năm 1600 Nam Dương hầu Nguyễn Nhiệm, cụ tổ

Nhà văn Bút Ngữ, nguyên Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật Thái Bình



Đại thi hào Nguyễn Du có tâm tình sâu đậm với vùng Quỳnh Hải. Ông lánh nạn mười năm ở làng Hới (còn gọi là làng Hải An), nay thuộc xã Quỳnh Nguyên, huyện Quỳnh Phụ, trú ở nhà bạn thân Đoàn Nguyễn Tuấn, lấy em gái Đoàn Nguyễn Tuấn, sống trong tổ ấm mà ông gọi là “phong nguyệt sào”. Ở đây, ông đã viết bài thơ chữ Hán giàu cảm xúc về làng Hới, về trăng rằm tháng Giêng sáng đẹp, như người bạn chí cốt vẫn tới thăm khi ông hoạn nạn:

“Vạn lý Quỳnh Châu thử dạ viên.../Bạch đầu đa hận tuế thời thiên/
Tùng đồ liên nhữ dao tương kiến...”. Nguyễn Du còn thi phẩm thứ hai “Xuân nhật ngẫu hứng”, có câu “Quỳnh Hải xuân tòng hà xứ lai” và bài thứ ba có tên “Xuân dạ”.

Phó Giáo sư, Tiến sĩ Trần Thị Việt Trung, nghiên cứu viên cao cấp Trường Đại học Thái Nguyên



Thân phụ của Nguyễn Du có mối quan hệ mật thiết với quan Chánh thủ hiệu Thái Nguyên là Hà Đình Bảng, ông này không có con. Tương truyền, Hà Đình Bảng là người mưu trí, giỏi võ thuật. Thời nhà Lê ông đã từng có công giúp vua Lê đánh tan giặc phương Bắc. Cuối năm 1782, chúa Trịnh mất, kiêu binh nổi loạn phế Trịnh Cán ở ngôi một tháng, lập Trịnh Tông làm chúa. Đoán trước thời vận, Tế tướng Nguyễn Nghiễm đã nhanh chóng cho Nguyễn Du lên Thái Nguyên làm con nuôi họ Hà. Năm 1784, ông quan họ Hà chết, chức quan Chánh thủ hiệu được giao cho Nguyễn Du. Hiện nay, tại xóm Gốc Vải, xã Yên Đổ, huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên còn ngôi đền Cấm (đền Ông) là nơi thờ cha nuôi Nguyễn Du.

Nhà thơ Trịnh Công Lộc, chuyên viên Hội đồng Lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật trung ương



Với tư cách của một kẻ sĩ trước vận mệnh của dân tộc “Quốc gia hưng vong, thất phu hữu trách” đã làm cho Nguyễn Du càng cảm thấy cô đơn về thân phận của một kẻ sĩ bất lực trước thời thế, cô đơn trong thân phận của một con dân trước một đất nước tan hoang bởi cuộc chiến “huynh đệ tương tàn”. Như khối trầm tỏa hương thơm cho đời, tất cả “chất liệu khổ đau” của “mười năm gió bụi” đã làm thành khối tinh anh trong con người ông, chuyển tải thành những áng văn chương bất hủ lưu mãi muôn đời.

7 đời của Nguyễn Du đã có một hành trình từ Thanh Oai (Hà Tây cũ) đến Thái Bình rồi mới về Hà Tĩnh. Chính sử cũng ghi cụ Nguyễn Nghiễm, thân phụ của Nguyễn Du từng làm quan đồng triều với cụ Thiệu quận công Phạm Huy Đình, người làng Cao Mỗ, xã Chương Dương, huyện Đông Hưng và Bảng nhân Lê Quý Đôn, người thôn Phú Hiếu, xã Độc Lập, huyện Hưng Hà. Cả hai cụ Nguyễn Nghiễm và Lê Quý Đôn đã để lại chữ của mình trên những tấm bia ca ngợi công đức của Thiệu quận công ở khu sinh từ Thiệu quận công Phạm Huy Đình tại làng Cao Mỗ. Thời Lê Trung Hưng, cụ Nguyễn Nghiễm làm quan đồng triều với cụ Đoàn Nguyễn Thục (thân phụ của bà Đoàn Thị Tộ, vợ Nguyễn Du sau này). Là bạn tâm giao với nhau, hai cụ họ Nguyễn và Đoàn khế ước gả con cho nhau với kết quả nên mối nhân duyên Nguyễn Du và Đoàn Thị Tộ. Đoàn Nguyễn Tuấn là anh trai của Đoàn Thị Tộ và là bạn học với Nguyễn Nễ anh trai Nguyễn Du. Khi Bắc Bình vương Nguyễn Huệ kéo quân ra Bắc phủ Lê diệt Trịnh thì nhiều triều thần nhà Lê đã chống lại Tây Sơn. Giữ đạo “tôi trung không thờ hai vua”, Nguyễn Du về làng Hải An quê vợ, trước nhất để giữ mạng sống sau thể hiện

sự trung thành với nhà Lê. Về tá túc ở Hải An, Nguyễn Du là em rể đồng thời là người bạn văn chương tri kỷ của Đoàn Nguyễn Tuấn. Năm 1788, Nguyễn Huệ lên ngôi hoàng đế, lập nhà Tây Sơn thay nhà mặt Lê, khâm phục hoàng đế Quang Trung, Nguyễn Du đã thể hiện hình tượng hào hùng của hoàng đế thông qua nhân vật Từ Hải trong Truyện Kiều.

Thanh Hiên tiên hậu tập có bài thơ chữ Hán “Quỳnh Hải nguyên tiêu”, tả cảnh Quỳnh Châu đêm trăng rằm mà ở đây Nguyễn Du đã khóc thương cho thân phận bọt bèo của mình trong mười năm gió bụi. Xin được trích hai câu thơ ai oán, nghẹn uất trong tâm nhà thơ: *Nhất thiên xuân hưng thùy gia lạc/Vạn lý Quỳnh Châu thử dạ viên*. Dịch là: *Một trời xuân hưng không biết rơi vào nhà ai/Muôn dặm Quỳnh Châu đêm nay trăng tròn*. Biến cố cuộc đời đã giúp nhà thơ nhận thức và thấm thía sâu sắc nỗi đau thân phận người dân loạn ly trong xã hội mà vua Lê chúa Trịnh tranh giành quyền bính thì cũng là lúc nhà thơ bị dày xéo bởi chiến tranh tương tàn. Đất trời vào xuân nông ảm như thế mà tâm nhà thơ lại đau đốn trong tuyệt vọng: *“Bạch đầu đa hận tuế thời thiên”*.

CẦU BO QUA PHỐ

■ Ký của nhà văn VÕ BÁ CƯỜNG

Kỳ 2: Đệ Nhị phố

(tiếp theo kỳ trước)



Cầu Bo năm 1963.

Phố Vọng Cung là nơi diễn ra nhiều sự kiện lịch sử của mọi thời. Cho đến hôm nay vẫn được đóng son trong trang sử Thái Bình.

Không ai ngờ, Sở Ca-dát (Cadastrer) đặc điền, ngay trước lối đi vào là Sở Liêm phóng - ở bắt người giam cầm, tra tấn người tù, rồi đẩy lên cũi đưa sang Căng Nam Định cũng tọa lạc đất ấy.

Dưới cây hoa trứng cá là cửa hiệu bán hàng hoa. Những bông đơn, thược dược, hoa hồng, bông cúc được khoe sắc. Những bức tượng đức sẵn, những khung tranh được trưng diện với những bức họa dân gian, màu sắc lấp lánh gợi hồn qua bức tranh gà, đám cưới chuột... Không ngờ, đây lại là trạm liên lạc của Tỉnh ủy. Ngày đêm bọn lính cơ, pô-lít (police) lính lệ tuần tra canh phòng nghiêm ngặt cho dinh "cụ lớn" lượn lơ như bóng ma. Có thằng lính luôn thay hình đổi dạng, thay mũi đắp môi, tía râu trùm tóc vẫn không hiểu gì cửa hàng bán hoa, ngồi châu hẩu... trong quán nước. Mông vừa đặt xuống mặt ghé chủ quán vội pha ấm trà ngon. Nó uống ngụm trà để ngấm cuộc đời làm chó săn. Nó bảo: "Làm con chuột trong nhà xí hoặc chui vào được trong cốt thóc cũng chỉ để kiếm miếng ăn. Mình khác gì con chuột trong nhà xí được miếng cơm thừa hớp nước cặn của ông tổng đốc. Cả cuộc đời mình làm việc điều toa, đầu giả, vu oan giáng họa mong được tồn tại. Thì ra con người ta ai cũng ham sống sợ chết, tìm cách ghét bỏ nhau, giết lẫn nhau cũng chỉ vì miếng ăn mà thôi". Hình ảnh hòng súng trước cổng dinh vẫn hướng cao lên. Hòng súng lúc nào cũng như đỏ nòng đỏ lửa khạc vào lũ đầu đen. Nó nghĩ đến tiếng nổ và người dân phố ngã xuống.

Đột nhiên, nó nhìn thấy người đàn ông trong cái xóm nghèo gánh cháo ra phố. Người ấy trong ngôi nhà vách trát bùn trộn rơm tả tơi từng chỗ, vách rơm lâu ngày đổ xuống. Anh hàng bán cháo có hôm với một nồi cháo trai, có hôm cháo xương lợn, có hôm nồi cháo gà rút xương. Mỗi lần qua ngõ dinh ông thường ghé vào quán gặp thằng mặt chuột đội chiếc nón cời hơi cụp xuống, lặng lẽ nhìn người qua đường. Ông "ngoại giao" với nó bằng bát cháo gà nóng không lấy tiền. Một con chó hay đứng hơn thằng "Gia ve" cả phố ai cũng quen mặt biết tên. Vì sao nó phải giấu mặt, chính nó sợ con mắt của nhân dân, không ai muốn nhìn...

Tiếng rao cháo giữa cái rét ngọt. Ngày ấy phố Đệ Nhị yên tĩnh lạ thường, vòm cây hồ nước trong veo, hai bên lộ là đường cây và vạt cỏ may kéo sát đến mép đường. Gió từ đồng Lôi, đồng Hạ Lạc, Thượng Lạc mang theo hương lúa tràn vào hai lộ phố lướt thướt hoa trắng, cỏ may. Trong gió có hương thơm cây quá, lúa đồng, có cả tình người và tiếng

lá vẫy xanh như ngọc. Mùa rét người ta thường nghĩ đến cái áo mỏng của người bán cháo. Bác R... đã từng đặt gánh hàng đầu phố hít căng lồng ngực đẩy khí trời giữa đêm khuya. Trời trong veo, gió mát đã mang lại sức khỏe và sự hứng khởi cho bác. Trong đây ngăn kéo thịt xay chia làm hai cách nhau một lớp ván mỏng. Những tờ truyền đơn, những chỉ thị "Hội kín" của Đảng được giấu dưới ngăn. Thằng "Gia ve" mặt vập vào bát cháo còn nhìn thấy gì nữa? Bác đã nhận giấy tờ từ tay người bán hoa và những tờ truyền đơn rồi nhanh chóng gói vào những bó hoa tươi để gắn sáng tung ra khắp phố, có tờ rơi sâu vào ngõ dinh tổng đốc.

Thằng "Gia ve" húp hết bát cháo, đòi pha thêm ấm trà mới. Nó gọi loại trà mộc, chọn loại búp một đợt hai lá non, nó ghét loại trà ướp hoa, nó đọc: "Uống trà xin chó ướp hoa/Uớp hoa khó nhận đầu là trà ngon".

Thằng "chó săn" mà cũng thuộc hai câu thơ của Thánh Quát. Nó nhâm nhi chén trà nóng, miệng lẩm bầm "uống thế này là để bồi bổ di dưỡng tinh thần ngôi rình cộng sản". Chó ngồi giữ cổng uống trà, biết đâu người đang đứng trước mặt múc cháo cho nó ăn chính là tìm cách mở cửa cho tâm hồn hần trở về với lương thiện.

Bác R... chính là đồng chí Lý Anh Nghĩa, sau này là Tỉnh ủy viên Thái Bình, theo lời kể của cụ Nguyễn Sáng. Một trong những gương mặt sáng giá thời tiền chiến. Trong hồi ký của mình về phố

Đệ Nhị: Đồng chí Nguyễn Văn Ngo, Tỉnh ủy viên bị bọn tay sai cụ lớn bắt được. Cụ đã ra lệnh cho bọn tay chân giam trong lô cốt ở đình Bo, tra tấn dã man. Tại đây đồng chí được tổ chức ta tìm cách đưa ra, về trú chân nhà ông Lương Văn Cẩn phố Lê Lợi hôm nay. Chính gia đình ông Cẩn lại là nơi bí mật đi về của các đồng chí Hoàng Kỳ - Nguyễn Văn Ngo - Giáo Phố sau này.

Ba năm sau vụ đồng chí Ngô được tổ chức đưa ra dinh ông lớn lại xảy ra chuyện động trời, động biển. Hôm đó, tiếng chuông chùa Tiên vừa đổ. Nắng tháng mười vàng như mật. Từ phía cầu Bo có hai người đàn bà chân trần, áo rách, tóc rối bước vào ngõ dinh ông Quán. Mấy thằng lính dóp đứng gác tuốt lưỡi lê, một thằng nhảy ra quát: "Hai con mẹ này đi đâu?". Tức thì một thằng râu dê, một thằng mặt choắt đứng giữa lối dùng ngọn lê chắn chéo lối vào dinh. Trong kia ông Quán đang uống hớp trà ướp, lòng phảng phất chút sợ hãi về việc tên Phái bót trưởng Bến Hộ bán Binh Tô là xã đội xã Cát Hộ (Bến Cát Trang) sáng nay tại ao nhà Binh Tô, rồi cắt đầu người ta, tùm tùm buộc vào thùng trâu, xô đòn càn bắt ông Luyện "lùn", ông Cương "toét mắt" khênh từ làng Chàng lên dinh ông Quán.

Thường ngày trong dinh ông Quán bọn lính tráng, gia nhân cũng coi ông như "người trời". Lệnh ông ban ra tựa sấm truyền, đổ ai... Tại sao nay buồn tênh. Trong dinh, ngoài ngõ im ắng

lạ thường. Thi thoảng, tiếng con sạch thùng rít lên từ khe cửa và tiếng lá rơi xuống thêm nặng. Một cây đa cổ thụ, gốc to, cành lá um xùm, màu nâu, nay nhìn nhàm nhỡ như nứt cành, nứt gốc khiến con chim đậu trong vòm lá cũng không cất tiếng hót.

Sau chuyến lừng sục, cắt đầu Binh Tô xã đội trưởng Cát Hộ, đội trưởng (Thái Hùng) thằng lính nào mặt cũng nặng nề vì mới đi qua tội ác. Bà Binh Tô nói với thằng mặt choắt lông mày sâu róm: "Nhờ ông vào thưa với cụ Quán tôi đến xin một cái đầu". Thằng thấp lùn hơn cung cúc chạy vào thưa. Lúc đó đầu ông Quán đang gói lên vai tràng kỉ, mắt lim dim về nghĩ ngợi sau tuần trà nóng. Bên cạnh là đứa con sen đội lệnh. Ông Quán nghe thằng lính nói trong lơ mơ "xin một cái đầu" liền ngồi phất dậy, tay đập bàn quát:

- Láo! Láo thật! Nó dám vác mặt đến tận dinh "xin đầu cụ". Đứa nào? Đứa nào?

- Thưa cụ, vợ Binh Tô ạ!

Tay ông Quán với khẩu súng, tay kia với thằng lính ghé vào tai nó nói câu gì chẳng rõ. Tự nhiên mắt ông chùng xuống, nhìn kỹ hai bàn chân trắng hồng mặt bệch ra, nghĩ: "Ta là phó Quán Khoan Thái Bình. Thằng Khoái con lớn ta lấy con Lý Tuyền. Con Mai lấy con cụ Tổng Trác, đầu kém chúng nó mà sợ. Nhưng đã là vợ Binh Tô...". Ông lệnh cho thằng lính:

- Mày ra bảo nó cứ đợi. Cụ sẽ giải quyết. Rồi ông chửi đổng: Mẹ nó! Tao cho vào nhà đá cả nút, hết chọc chọc. Chồng đã theo Việt Minh, vợ còn đến "dinh" cụ lớn xin đầu? Ông chửi ra oai với bọn lính. Tự nhiên lòng ông bốt lo lắng. Ông nghĩ giải quyết theo hướng ôn hòa việc này vẫn hơn. Chân bước xuống sập, nhẹ nhàng ra ngõ, ông lên tiếng:

- Vợ anh Tô đây à? Ông nói kéo dài một mạch không để bà Tô chen vào: Quả thực, lúc chúng nó bắn anh nhà rồi cắt đầu anh tôi không có mặt ở đấy. Nếu biết tôi không để bọn lính thằng Phái làm thế. Đầu sao bà cả nhà tôi cũng là cô ruột chị Bình. Giờ "việc" đã rồi, "trót" mất rồi, "lỡ" mất rồi. Mà sao chị đại vậy, để anh ấy đi theo Việt Minh...

- Thưa cụ! Ngày bố tôi (cụ Phó Cầu) còn sống, giỗ tết nào cụ Quán chẳng lên uống rượu. Lúc đó cụ thường răn dạy con cháu "phải ăn ở cho tử tế". Rồi bằng đi, tôi đâu được gặp cụ, khi biết cụ đã đi làm quan cho người Pháp, họ mạc tin cụ theo Pháp để tìm cách giúp dân. Ai dè...

- Chị này gớm thật! Chị nói mát gì tôi. Ông Quán quát nhẹ thế. Thực ra, bụng ông cũng hơi... Ông dần giọng: Lúc này lính vào bầm chị đến "xin đầu tôi" để xả hận cho anh Binh. Đầu tôi còn trên cổ đây, chị lấy liềm cỏ mà cưa.



Ảnh: DUY ĐÔNG

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC



Trong tuần, Báo Thái Bình đã nhận được gần 50 tin, bài của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh.

Lĩnh vực kinh tế, các cộng tác viên phản ánh nhiều hoạt động nổi bật của cơ sở như: Đông Hải (Tiền Hải) tập trung làm thủy lợi nội đồng vụ đông xuân 2017 - 2018; Dân Chủ (Hưng Hà) đầu tư 70 triệu đồng làm thủy lợi đồng xuân. Hiệu quả sản xuất vụ đông tiếp tục được khẳng định với thông tin của cộng tác viên Trúc Lành: Nông dân xã Minh Khai (Hưng Hà) trồng cải bắp tím mang lại hiệu quả kinh tế cao. Cộng tác viên Hải Hưng biểu dương ông Vũ Văn Thổ, thôn Đan Hội, xã Dân Chủ (Hưng Hà) 60 tuổi vẫn làm giàu từ sản xuất vụ đông: Vụ đông năm 2017, ông Thổ động viên gia đình mượn ruộng trồng 6 mẫu bí đỏ củ lạp, dự kiến 1 mẫu thu 70 triệu đồng, ước tính 6 mẫu thu nhập 420 triệu đồng, số tiền không nhỏ đối với người nông dân. Cộng tác viên Thu Thủy có bài viết về "Người hồi sinh vùng đất khó", ghi nhận thành quả của chị Lê Thị Thúy, thôn Đông Bình Cách, xã Đông Xá (Đông Hưng) dám nhận vùng đất bãi tha ma cũ để đào ao thả cá và chăn nuôi gia súc, gia cầm, thu lãi 200 triệu đồng/năm. Lĩnh vực tiểu thủ công nghiệp, làng nghề những tháng cuối năm tất bật, sôi động, cộng tác viên Hà Thanh phản ánh xã Nguyễn Xá (Vũ

Thu) phát huy nghề mộc truyền thống: Những tiếng đục đẽo, cưa xẻ, tiếng xe cộ chờ hàng đi đi về về nườm nượp. Khẳng định hiệu quả kinh tế, hiệu quả xã hội của làng nghề góp phần đưa Nguyễn Xá về đích nông thôn mới đầu tiên của huyện được tác giả khai thác qua những ý kiến, phỏng vấn ngắn, những con số thuyết phục: Nguyễn Xá có 180 hộ, cơ sở làm nghề mộc, tạo việc làm cho 530 lao động với thu nhập bình quân từ 3 - 6 triệu đồng/người/tháng. Tổng giá trị thu nhập từ nghề mộc của Nguyễn Xá những năm trở lại đây duy trì bình quân 40 tỷ đồng/năm. Việc giữ gìn và phát triển nghề mộc nói riêng, các nghề tiểu thủ công nghiệp nói chung ở địa phương đã góp phần quan trọng nâng cao đời sống người dân với thu nhập bình quân đầu người 29 triệu đồng/năm.

Lĩnh vực quốc phòng - an ninh, cộng tác viên gửi cộng tác tin: Tiên Hải - 13 tập thể, 30 cá nhân được khen thưởng trong thực hiện nhiệm vụ công tác quốc phòng quân sự địa phương năm 2017. Các cộng tác viên Thu Thủy, Bùi Dương thông tin: Đông Hưng có 40 đối tượng lập hồ sơ đi cai nghiện bắt buộc; Công an tỉnh triệt phá đường dây mua bán trái phép chất ma túy; Lợi dụng quen biết trên mạng xã hội để thực hiện hành vi cướp tài sản.

Lĩnh vực văn hóa - xã hội tuần này nở rộ các truyện ngắn, tản văn, thơ, câu đối của các cộng tác viên gửi cộng tác báo Tết Nguyên đán Mậu Tuất 2018: Nguyễn Thị Bích Nhân, Nguyễn Y Nguyên, Trần Thanh Thoa, Nguyễn Ngọc Chung, Nguyễn Anh Đào, Phạm Thị Việt, Hoàng Khánh Duy, Minh Hằng... Cộng tác viên Cao Bá Khoát giới thiệu với độc giả gương đảng viên "Nhà báo, nhà giáo Phạm Nhật Lệ luôn hướng tâm về quê hương". Bài viết sử dụng cả ý kiến chung và ý kiến riêng nhận xét về nhân vật, giàu sức thuyết phục: Ông Phạm Nhật Lệ tuy xa quê đã lâu, đảm nhiệm nhiều chức trách ở nhiều tỉnh, thành trong cả nước, hiện nay cả gia đình ông sống tại Hà Nội nhưng lúc nào ông cũng hướng tâm về nơi sinh thành, dưỡng dục mình. Ông đã công đức hàng trăm triệu đồng để tu bổ di tích lịch sử văn hóa, xây lại cổng đình, phục chế 11 bản sắc phong. Công lao của ông Phạm Nhật Lệ rất lớn. Dân làng rất biết ơn ông Phạm Nhật Lệ và những người con của họ Phạm Tiên Hưng.

Tin, bài gửi cộng tác, các đồng chí và các bạn nên kèm từ 1 - 3 ảnh minh họa theo nội dung để thuận tiện cho chúng tôi trong quá trình biên tập, sử dụng. Rất mong nhận được tin, bài, ảnh cộng tác của các đồng chí và các bạn qua địa chỉ email: toasoan@baothaibinh.com.vn hoặc gửi trực tiếp đến địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình.

Trân trọng!

**MỜI VIẾT CHO BÁO THÁI BÌNH
TẾT MẬU TUẤT 2018**

Nhân dịp tết Nguyên đán cổ truyền của dân tộc, Báo Thái Bình xuất bản ấn phẩm đặc biệt: Báo Thái Bình tết Mậu Tuất 2018; đa dạng các nội dung hấp dẫn trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn).

Để ấn phẩm có nội dung đa dạng, phong phú, hấp dẫn, Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng kính mời bạn đọc và các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh tham gia viết tin, bài, truyện ngắn, thơ, tiểu phẩm, câu đối, gửi tranh, ảnh, video clip... cho Báo. Nội dung tập trung phản ánh không khí phấn khởi của Đảng bộ và nhân dân tỉnh nhà đưa nghị quyết đại hội đảng các cấp vào cuộc sống, quyết tâm thực hiện thắng lợi chương trình xây dựng nông thôn mới, nước sạch nông thôn và sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, những thành tựu nổi bật trên các lĩnh vực: xây dựng Đảng, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh; gương người tốt, việc tốt, những nét đẹp văn hóa đặc sắc, môn thể thao truyền thống, những phong tục, tập quán liên quan đến tết cổ truyền của dân tộc, phong tục đón tết độc đáo của các nước trên thế giới... Mỗi bài viết nên kèm theo từ 3 - 5 ảnh có nội dung phù hợp với chủ đề phản ánh.

Tin, bài, ảnh, video clip... các cộng tác xin gửi về địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc qua email: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Hạn cuối nhận tin, bài, ảnh: Ngày 15 tháng 12 năm 2017.

BAN BIÊN TẬP BÁO THÁI BÌNH

**ĐƯỢC NẤU THEO
LUẬT BIA TINH DÒNG
CỦA ĐỨC NĂM 1516**

Real Flavor Real Fruit

push max

NƯỚC CỐT 100% TRÁI CÂY

Tăng cường khoáng chất, GIẢI NHIỆT ĐÃ KHÁT
Bù nhanh năng lượng đã mất